

організації та забезпеченні освітнього процесу у вищих навчальних закладах України.

Список використаних джерел:

1. Бондар Т. І. Створення інклюзивного освітнього середовища в системі вищої освіти України / Т.І. Бондар // Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology. – 2014. – Т. II, № 27. – С. 20-24.
2. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 №1556-VII [Електронний ресурс]: Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>. – Назва з екрана.
3. Каташов А. І. Педагогічні основи розвитку інноваційного освітнього середовища сучасного ліцею : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.01 «Загальна педагогіка та історія педагогіки» / А.І. Каташов. – Луганськ, 2001. – 22 с.
4. Концепція розвитку інклюзивного навчання від 01.10.2010 № 912 [Електронний ресурс]: Міністерство освіти і науки України. – Режим доступу : http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/9189/. – Назва з екрана.
5. Нечаєва О. С. Принципи побудови освітнього середовища для інтелектуально обдарованих підлітків / О. С. Нечаєва // Актуальні проблеми психології : Збірник наукових праць Інституту психології ім. Г. С. Костюка НАПН України. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2012. – Т. VI. Психологія обдарованості. – Випуск 9. – С. 337-345.
6. Чайковський М. Є. Теорія і практика соціально-педагогічної роботи з молоддю з особливими потребами в умовах інклюзивного освітнього середовища : дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.05 / Чайковський Михайло Євгенович. – Старобільськ, 2016. – 488 с.

Добровольська А. М.

*кандидат фізико-математичних наук, доцент,
Івано-Франківський національний медичний університет*

ПОСІБНИК ЯК ЗАСІБ ОРГАНІЗАЦІЇ І РЕАЛІЗАЦІЇ АДАПТИВНОГО НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ІТ-КОМПЕТЕНТНОСТІ

У час глобальної інформатизації суспільства ХХІ століття інформатизація вищої професійної освіти України є одним з пріоритетних напрямків її модернізації і спрямована, перш за все, на створення інформаційно-освітнього середовища, а також використання інформаційно-комунікаційних технологій в навчальному процесі, що обумовлює формування в майбутніх фахівців їх інформаційно-технологічної компетентності (ІТ-компетентності).

Формування ІТ-компетентності майбутніх лікарів і провізорів у процесі вищої медичної і фармацевтичної освіти головним чином

відбувається під час навчання дисциплінам природничо-наукової підготовки (ДПНП) «Європейський стандарт комп'ютерної грамотності» («ЄСКГ»), «Медична інформатика» («МІ»), «Інформаційні технології у фармації» («ІТФ»), «Комп'ютерне моделювання у фармації» («КМФ»).

Зважаючи на те, що ДПНП «ЄСКГ», «МІ», «ІТФ», «КМФ» є практично зорієнтованими, а більшу частину аудиторної і позааудиторної роботи під час навчання майбутніх фахівців складає практикум з використанням засобів обчислювальної техніки і зв'язку, в Івано-Франківському національному медичному університеті (ІФНМУ) були розроблені і запроваджені в освітній процес навчальні посібники «Європейський стандарт комп'ютерної грамотності. Практикум», «Європейський стандарт комп'ютерної грамотності. Тестові завдання», «Медична інформатика. Практикум», «Медична інформатика. Тестові завдання», «Інформаційні технології у фармації. Практикум», «Інформаційні технології у фармації. Тестові завдання», «Комп'ютерне моделювання у фармації. Практикум», «Комп'ютерне моделювання у фармації. Тестові завдання», «Комп'ютерне моделювання у фармації. Завдання і методичні рекомендації до курсової роботи», котрі є авторськими розробками і складовими відповідних навчально-методичних комплексів.

Розробляючи зазначені посібники за модульним принципом, автор керувався власним багаторічним професійним досвідом викладання зазначених ДПНП і дотримувався таких загальних принципів:

- цільового призначення інформаційного матеріалу;
- поєднання комплексних та інтегруючих дидактичних цілей;
- повноти навчального матеріалу і відносної самостійності його елементів;
- реалізації зворотного зв'язку;
- оптимального передавання інформаційних і методичних матеріалів [2, с. 57].

Загальна схема розроблення зазначених навчальних посібників згідно модульного принципу передбачала:

- досягнення мети вивчення виокремлених навчальних модулів;
- формування плану кожного з модулів (перелік тем для вивчення);
- відбір короткого змісту кожної з тем (перелік питань для вивчення);
- виклад навчального матеріалу, який зведений у систему точно визначених понять, невеликими частинами (порціями);
- розроблення практичних і тестових завдань для самостійного вирішення суб'єктами освітнього процесу в межах кожної з виокремлених тем;
- формування банку розвивальних і творчих завдань для вдосконалення індивідуальної навчальної діяльності майбутніх фахівців;
- розроблення контрольних завдань і/або запитань за кожною з виокремлених тем, що забезпечує перевірку їх засвоєння [1, с. 50].

Ці кроки і дії, на думку автора, були спрямовані на забезпечення для суб'єктів освітнього процесу різних рівнів можливості реалізовувати різноманітні форми проведення занять, а також індивідуально і варіативно працювати з навчальним матеріалом.

Зважаючи на особистісно зорієнтований підхід, який використовується в ІФНМУ до процесу навчання майбутніх лікарів і провізорів ДПНП «ЄСКГ», «МІ», «ІТФ», «КМФ», під час розроблення і запровадження зазначених навчальних посібників автор керувався думкою про те, що вони, зокрема, призначені і для організації особистісно зорієнтованих умов до адаптації в процесі навчальної діяльності [1, с. 51]. Тому, створюючи навчальні посібники «Європейський стандарт комп'ютерної грамотності. Практикум», «Медична інформатика. Практикум», «Інформаційні технології у фармації. Практикум», «Комп'ютерне моделювання у фармації. Практикум», автор зробив спробу змодельовати професійну діяльність майбутніх лікарів і провізорів у навчальному процесі за рахунок його індивідуалізації.

Під час дослідження ми дійшли висновку, що використання розроблених навчальних посібників максимально забезпечує реалізацію принципу індивідуалізації навчання ДПНП «ЄСКГ», «МІ», «ІТФ», «КМФ» за рахунок адаптації до індивідуальних особливостей суб'єктів освітнього процесу, котра проявляється через оволодіння ними знаннями і вміннями на підставі сформованої цікавості, що сприяє підвищенню якості вищої освіти через засвоєння змісту навчального матеріалу з метою вирішення практичних завдань.

Було з'ясовано, що адаптивне навчання майбутніх лікарів і провізорів ДПНП «ЄСКГ», «МІ», «ІТФ», «КМФ» з використанням розроблених навчальних посібників передбачає:

- виокремлення обсягів навчального матеріалу для самостійного вивчення;
- послідовну побудову навчального процесу, котра забезпечує таке самостійне навчання;
- контроль засвоєння кожного виокремленого обсягу навчального матеріалу за участю викладачів і/або з використанням сучасних технічних засобів контролю, а також взаємоконтроль [1, с. 52].

Зважаючи на методика організації адаптивного навчання, яка передбачає адаптацію до індивідуальних особливостей осіб, в яких формується ІТ-компетентність під час вивчення ДПНП «ЄСКГ», «МІ», «ІТФ», «КМФ», на практиці ми переконались у тому, що до кожного з учасників освітнього процесу можливо підбирати необхідну систему дидактичних дій, розрахованих на зону їх найближчого розвитку. Окрім того, ми з'ясували, що за умов реалізації адаптивного навчання ефективним способом управління процесом засвоєння знань його суб'єктів є здійснення постійно діючого зворотного зв'язку із залученням розроблених навчальних посібників. Було встановлено, що в

такому сенсі достатньо добре працюють не тільки посібники-практикуми, але й навчальні посібники «Європейський стандарт комп'ютерної грамотності. Тестові завдання», «Медична інформатика. Тестові завдання», «Інформаційні технології у фармації. Тестові завдання», «Комп'ютерне моделювання у фармації. Тестові завдання», «Комп'ютерне моделювання у фармації. Завдання і методичні рекомендації до курсової роботи» [1, с. 52].

Здійснюючи дослідження, ми дійшли висновку, що використання розроблених навчальних посібників у процесі реалізації в ІФНМУ адаптивного навчання майбутніх фахівців ДПНП «ЄСКГ», «МІ», «ІТФ», «КМФ» передбачає поєднання інноваційних педагогічних методик та інформаційних технологій, що значно підвищує якість й ефективність такого навчання і формування в його межах ІТ-компетентності майбутніх фахівців, а також має ряд переваг, тобто:

- надає перевагу навчальній діяльності майбутніх лікарів і провізорів, котру вони здійснюють за власними траєкторіями, а не фаховій діяльності викладачів;
- забезпечує диференціальний підхід до процесу навчання, зважаючи на попередні різні рівень знань і практичний досвід майбутніх фахівців у галузях знань, що вивчаються;
- дозволяє здійснювати індивідуалізацію діяльності осіб, які навчаються, за рахунок різного рівня складності навчальних завдань, диференціації темпу навчальної діяльності тощо;
- сприяє розвитку в майбутніх фахівців їх стилю мислення і його творчих функцій, а також зростанню інтелектуальних здібностей;
- підвищує об'єктивність оцінювання результатів навчальної діяльності суб'єктів освітнього процесу за рахунок збільшення контролю за нею з боку викладачів [1, с. 52].

Було встановлено, що використання зазначених посібників під час адаптивного навчання ДПНП «ЄСКГ», «МІ», «ІТФ», «КМФ» майбутніх фахівців дозволило реалізувати на практиці основні положення теорії діяльності, яка передбачає циклічність навчального процесу, а саме інформаційний, практичний і творчий його етапи, контроль отриманих результатів і завершальний етап.

Досліджуючи, ми дійшли висновку, що розроблена за модульним принципом структура запроваджених у процес навчання ДПНП «ЄСКГ», «МІ», «ІТФ», «КМФ» посібників впливає на становлення активних, здатних до професійної діяльності, самоосвіти, самовдосконалення і творчості майбутніх лікарів і провізорів, котрим у процесі вищої освіти створені максимальні можливості для формування ІТ-компетентності і набуття кваліфікації відповідного рівня.

У підсумку дослідження для нас було очевидним, що розроблені і запроваджені в ІФНМУ посібники максимально сприяють досягненню основної мети компетентнісного підходу до вищої освіти майбутніх лікарів і провізорів під час навчання ДПНП «ЄСКГ», «МІ», «ІТФ»,

«КМФ» – підготовці висококваліфікованих професіоналів, конкурентоспроможних на ринку праці, здатних до ефективної роботи за фахом на рівні світових стандартів, фахово і соціально мобільних за умов постійного професійного зростання [1, с. 51].

Список використаних джерел:

1. Добровольська А. М. Формування ІТ-компетентності майбутніх фахівців під час реалізації адаптивної моделі навчання / А. М. Добровольська // Педагогічна освіта : теорія і практика. Психологія. Педагогіка. – 2016. – № 26. – С. 47-56.

2. Юцявичене П. Теория и практика модульного обучения [Электронный ресурс] / П. Юцявичене. – Каунас, Швиеса, 1989. – 272 с. – Режим доступа : <http://hum.edu-lib.net/pedagogika-psihologiya/yutsyavichene-p-teoriya-i-praktika-modulnogo-obucheniya-onlayn>

Зубрицька О.І.

студентка,

Мукачівський державний університет

МІСЦЕ ТА РОЛЬ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ПРОФІЛІЗАЦІЇ СУЧАСНОЇ ШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Профільна старша школа – це мрія багатьох поколінь школярів тому, профілізація школи на сьогоднішній день є одним із важливих напрямів модернізації української загальної освіти.

Профільне навчання іноземної мови – це цілеспрямована підготовка учнів до подальшої навчальної або професійної діяльності, пов'язаної з використанням іноземної мови як об'єкта майбутньої (професійної) діяльності або як засобу професійної комунікації [2].

У Концепції профільного навчання у старшій школі одним із пріоритетних напрямів освітньої політики визначено створення системи профільного навчання в 10–11-х класах загальноосвітніх навчальних закладів (ЗНЗ).

Основними цілями запровадження профільного навчання є:

- забезпечення профільного (розширеного) вивчення окремих навчальних предметів згідно з програмами загальної середньої освіти;
- створення умов для істотної диференціації змісту навчання старшокласників із широкими і гнучкими можливостями побудови ними індивідуальних освітніх програм;
- сприяння встановленню рівного доступу до повноцінної освіти різним категоріям учнів відповідно до їхніх здібностей, індивідуальних нахилів і потреб;